

6. TIMPUL VIITOR (ACȚIUNE NEDETERMINATĂ)

Mt. 3:11, ἔγω μὲν ὑμᾶς βαπτίζω ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν
αὐτός ὑμᾶς βαπτίσει ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ πυρὶ
Eu vă botez cu apă, spre pocăință, el vă a boteza cu
Duhul sfânt și cu foc.

6.1 Descriere și reguli

Timpul viitor descrie fie o acțiune punctuală, nedeterminată, fie una continuă, ori intermitentă, și apare în Noul Testament mai mult la modul indicativ, puțin la subjonctiv sau imperativ, și niciodată la modul optativ. Formarea viitorului la modul indicativ, diateza activă, este legată de prezentul indicativ, diateza activă. La diateza activă viitorul se formează pornind de la rădăcina de prezent a verbului, urmată de consoana σ - care este și marcă a viitorului, și apoi de terminațiile prezentului:

rădăcina prezent + σ + terminații prezent
--

De exemplu, în cazul paradigmei $\lambda\upsilon\omega$ conjugarea arată astfel:

$\lambda\upsilon\sigma\omega$ - voi dezlega

$\lambda\upsilon\sigma\epsilon\iota\varsigma$ - vei dezlega

$\lambda\upsilon\sigma\epsilon\iota$ - a dezlega

$\lambda\upsilon\sigma\sigma\omicron\mu\epsilon\nu$ - vom dezlega

$\lambda\upsilon\sigma\sigma\epsilon\tau\epsilon$ - veți dezlega

$\lambda\upsilon\sigma\sigma\omicron\upsilon\varsigma\iota$ - vor dezlega

Unul din caracteristicile timpului viitor, și, cum se va vedea, și ale timpului aorist, este modificarea consoanei din rădăcină prin compunere cu σ . Litera σ induce o anumită instabilitate fonetică în sensul că interacționează ușor cu alte consoane sau vocale și le modifică formând consoane compuse sau diftongi de contracție.

1) $\pi, \beta, \phi + \sigma = \psi$ Ex.: $\beta\lambda\epsilon\pi\omega$ devine $\beta\lambda\epsilon\psi\omega$ (văd)
 $\gamma\rho\alpha\phi\omega$ devine $\gamma\rho\alpha\psi\omega$ (scriu)

2) $\kappa, \gamma, \chi + \sigma = \xi$ Ex. $\delta\iota\omega\kappa\omega$ devine $\delta\iota\omega\xi\omega$ (urmăresc)
 $\acute{\alpha}\rho\chi\omega$ devine $\acute{\alpha}\rho\xi\omega$ (conduc)
 $\acute{\epsilon}\chi\omega$ devine $\acute{\epsilon}\xi\omega$ (am; alternativ,

poate avea forma σχησω, σχ-) κραζω devine κραζω (strig, răd. κραγ -). κηρυσσω devine κηρυξω (predic, răd. κηρυκ -).

Consoana dublă σσ (reprezentând grupul ττ din limba greacă clasică), prezentă în verbe cum sunt κηρυσσω (a proclama), φυλασσω, (a păzi), φρασσω (a bloca, a închide; diferit de φραζω – a explica, a defini ceva), τασσω (a se subordona), φρισσω (a se teme, a se cutremura), indică existența unei rădăcini terminate în guturală (κηρυκ-, φυλακ-, φραγ-, ταγ-, φρικ-).

3) τ, δ, θ + σ = σ Ex. πειθω devine πεισω (conving)
ψευδω devine ψευσω (mint)
καθευδω devine καθευδησω
(a dormi, în sensul morții).

4) ζ, ξ, ψ + σ = σ Ex. δοξαζω - δοξασω (slăvesc)
καθαριζω - καθαρισω (curăț)
θαυμαζω - θαυμασω (mă mir)
σωζω - σωσω (salvez)
βαπτιζω - βαπτισω (botez)

(Notați: σωζω are rădăcina σωδ- iar βαπτιζω are βαπτιδ-. Uneori pot avea loc și contractii, exemplu: γνωριζω care devine γνωριω, voi cunoaște).

5) λ, μ, ν, ρ + σ = λ, μ, ν, ρ - dar vocala din terminații se lungeste și primește accent circumflex. Pentru μενω, a rămâne, avem μενω̂, etc.:

μενω	- μενω̂,	μενομεν	- μενοῦμεν,
μενεις	- μενεῖς,	μενετε	- μενεῖτε,
μενει	- μενεῖ,	μενουσι	- μενοῦσι.

Observați folosirea viitorului lui μενω în Ioan 15:10.

ἐαν τας ἐντολας μου τηρησητε, μενεῖτε ἐν τη ἀγαπη μου...
dacă păziți poruncile mele, veți rămâne în dragostea mea...

La fel se conjugă și κρινω - judec, κλινω – înclin, îndoii, φερω - aduc, etc. Rădăcinile terminate în lichide duble păstrează la viitor doar o singură literă: ἀποστελλω (trimit) devine ἀποστελῶ, βαλλω – βαλῶ. În ce privește verbele de contracție, cele cu rădăcină în – εω (ex. αἰτεω – cer) au o particularitate: vocala ε se va lungi în η înainte de σ, cu excepția verbelor καλεω – chem, ἐπαινεω - laud, și τελεω - sfârșesc, desăvârșesc. Exemplu: αἰτεω – αἰτῆσω. Există însă și excepții, cum ar fi: καλεω – καλεσω, (chem), etc.

Câteva verbe sunt neregulate și își schimbă rădăcina la viitor.

De exemplu, verbul θελω este neregulat și are la viitor forma: θελήσω (în loc de θελω).

Verbul λεγω ia forma ἔρω (ἔρω, ἔρεις, ἔρει, ἔρουμεν, ἔρειτε, ἔρουσιν).

Verbul ἔρχομαι, a merge, a veni, ia forma ἔλευσεμαι, ἔλευση, ἔλευσεται, ἔλευσομεθα, ἔλευσεσθε, ἔλευσενται.

În ce privește verbul εἶμι, acesta are la viitor terminațiile diatezei medii-pasive (mai precis, terminațiile primare la diateza medie-pasivă), dar cu înțeles activ. Forma generală este ἐ (răd. εἶμι) + σ + term. medii-pasive principale:

ἔσομαι	- voi fi	ἔσομεθα	- vom fi
ἔση (ἔσεσαι)	- vei fi	ἔσεσθε	- veți fi
ἔσται	- va fi	ἔσονται	- vor fi

Terminațiile principale la diateza medie / pasivă sunt:

- μαι,	- μεθα
- σαι,	- σθε
- ται,	- νται.

6.2 Exerciții

Vocabular:

ἀπερχομαι - plec,
 ἄρχομαι - încep
 γραφή, ἡ - scriere, scriptură
 διδασκαλός, ὁ - învățător,
 εἰσερχομαι - intru,
 ἐκπορευομαι - plec,
 εἶορτη, ἡ - zi de sărbătoare,
 ἔρημος, ἡ - pustiu,
 θάλασσα, ἡ - mare,
 λαός, ὁ - popor,
 πορευομαι - călătoresc,
 συναγωγή, ἡ - sinagogă,
 συνερχομαι - însoțesc,
 ψυχή, ἡ - suflet,
 ἀσθενεία, ἡ - slăbiciune,
 ἐμβλεπω - privesc, consider,
 κραζω - strig,
 μαρτυρία, ἡ - mărturie,
 μισθοτός, ὁ - un angajat,
 παλαιός-α-ον - vechi, -e,
 προβατόν, το - oaie,
 σαββάτον, το - sabat,
 σοφία, ἡ - înțelepciune,
 σταυρός, ὁ - cruce,
 φρασσω - închid.
 οὖν - așadar

ἀποκρίνομαι - răspund
 γίνομαι - devin
 δεχομαι - primesc
 δούλος, ὁ - rob, sclav,
 εἰσπορευομαι - merg înăuntru, intru
 ἐξερχομαι - ies,
 ἐπαγγελία, ἡ - promisiune, făgăduință,
 ἐρχομαι - vin (a veni),
 καρφός, ὁ - pai,
 παιδίον, το - copilăș,
 προσευχομαι - rog,
 συνδούλος, ὁ - rob împreună cu cineva,
 τροφή, ἡ - mâncare,
 ὥρα, ἡ - oră, ceas,
 ἐγειρω - înviu,
 ἰσχυρός, - α, -ον - tare, puternic, -ă,
 κρυπτόν - mă ascund,
 μισθος, ὁ - plată,
 οἶνος, ὁ - vin,
 πινω - beau,
 πρόσωπον, το - față,
 σκοτία, ἡ - întuneric,
 σπειρω - semăn (agricultură),
 σωτηρία, ἡ - mântuire,
 ὅτι - că, pentru că

1. Traduțeți în limba română:

1. ὁ κυριος σωσει τους ἀνθρωπους ἀπο των ἀμαρτιων αὐτων.
2. ἄξει ὁ διδασκαλος τους μαθητας αὐτου εἰς την ὁδον της δικαιοσυνης.
3. Ἰησους Χριστος καταλυσει το ἱερον τουτο.
4. ἐν ταις ἔσχαταις ἡμεραις ὁ κυριος πινει τον καινον οἶνον συν τοις μαθηταις αὐτου.
5. ἐξομεν ἀγαπην και εἰρηνην ἐν τη βασιλεια των οὐρανων.

2. Traduțeți în limba greacă:

1. Ucenicii lui Hristos vor fi unde este și Domnul lor.
2. Când Domnul va zice „acum este ora”, morții vor învia și vor vedea gloria Lui.
3. Dumnezeu va trimite pe Fiul Său iubit, dar oamenii nu îl vor primi bine.
4. Apostolii vor boteza pe frații și pe surorile ucenicilor.
5. Oamenii buni vor aduce lucruri bune copiilor lor, când ei vor cere daruri.

3. Analizați folosirea viitorului în următoarele exemple:

λεγω ὑμιν, ἐαν οὗτοι σιωπησουσιν, οἱ λιθοι κραξουσιν
(Lc. 19:40)

ἐγὼ ἐβαπτισα ὑμᾶς ὕδατι, αὐτὸς δὲ βαπτισεῖ ὑμᾶς ἐν πνεύματι ἁγίῳ (Mc. 1:8)

ὁ νικῶν ποιῶ αὐτὸν στύλον ἐν τῷ ναφῷ τοῦ θεοῦ μου... καὶ γράψω ἐπ' αὐτὸν τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ μου (Αποκ. 3:12)

καὶ ὁ θεὸς δοξάσει αὐτὸν ἐν αὐτῷ, καὶ εὐθύς αὐτὸν. (In. 13:32b)

ὁ πιστευὼν εἰς ἐμὲ τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ κάκεινος ποιήσει... καὶ ὁ τί ἂν αἰτήσητε ἐν τῷ ὀνόματι μου τοῦτο ποιήσω... (In. 14:12-13)

ἐὰν ἀγαπάτε με, τὰς ἐντολάς τὰς ἐμὰς τηρήσετε. καὶ ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα καὶ ἄλλον παρακλήτονα δώσει ὑμῖν (In. 14:15)

ὅτι ἐγὼ ζῶ καὶ ὑμεῖς ζήσετε (In. 14:19)

τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁδηγήσει ὑμᾶς ἐν τῇ ἀληθείᾳ παση: οὐ γὰρ λαλήσει ἄφ' ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὅσα ἀκούσει λαλήσει καὶ τὰ ἔρχομενα ἀναγγελεῖ ὑμῖν (In. 16:13)

ἐν τῷ ὀνόματι μου δαιμονία ἐκβαλοῦσιν, γλώσσαις λαλήσουσιν καινῶν (Mc. 16:17b)

πολλοὶ ἔρουσιν μοι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, κυριε, κυριε,.. καὶ τότε ὁμολογήσω αὐτοῖς ὅτι οὐδέποτε ἔγνον ὑμᾶς (Mt. 7:22)

αἰτεῖτε καὶ δοθησεται ὑμῖν, ψητεῖτε καὶ εὐρήσετε, κρουετε καὶ ἀνοιγησεται ὑμῖν (Mt. 7:7)

ἐὰν τις ἀγαπᾷ με τον λογον μου τηρησει και ὁ πατηρ μου ἀγαπησει αὐτον και προς αὐτον ἐλευσομεθα και μονην παρ' αὐτῷ ποιησομεθα. (Ioan 14:23).

εἰ γαρ συναπεθανομεν, και συζησομεν: εἰ ὑπομενομεν και συμβασιλευσομεν: εἰ ἀρνησομεθα, κάκεινος ἀρνησεται ἡμας: (2 Tim. 2:11-13).

λογιζῆ δε τουτο, ὦ ἀνθρωπε, ὁ κρινων τους τα τοιαυτα πρασσοντας και ποιων αὐτα, ὅτι συ ἐκφευξῆ το κριμα του θεου (Rom. 2.3).